

Sygn. akt I.Ca 114/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2018r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Elżbieta Cembrowicz
Sędziowie:	SO Mirosław Krzysztof Derda (spr.) SO Antoni Czeszkiewicz
Protokolant:	sekr. sądowy Ewa Andryszczyk

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2018 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa B. W.

przeciwko Bankowi (...) S.A. Terenowemu Zespołowi (...)

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powódki B. W. od wyroku Sądu Rejonowego w Olecku

z dnia 28 grudnia 2017 r., sygn. akt I C 499/17

I. Oddała apelację.

II. Zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 2700 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego przed Sądem II instancji.

SSO Elżbieta Cembrowicz SSO Mirosław Krzysztof Derda SSO Antoni Czeszkiewicz

Sygn. akt I. Ca 114/18

UZASADNIENIE

Powódka B. W. wniosła o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego dnia 27 czerwca 2003 roku nr (...) zaopatrzonego na rzecz pozwanego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Olecku z dnia 14 września 2009 roku sygn. akt I. Co. 626/09. Wniosła również o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu powódka wskazała, iż na podstawie w/w tytułu Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Olecku I. S. wszczęła egzekucję z nieruchomości będących własnością powódki. Jako podstawę pozwu o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności wskazała, że egzekwowane świadczenie pozwanemu się nie należy z jej majątku odrębnego, roszczenie jako przedawnione nie jest wymagalne, a zatem nie podlega egzekucji, roszczenie jest

nieudowodnione i jako takie nienależne, roszczenie jest zawyżone i jest egzekwowane na podstawie bte, który wydano na podstawie niekonstytucyjnych przepisów.

Powódka dodała, iż wyrokiem z dnia 14 kwietnia 2015 roku Trybunał Konstytucyjny uznał przepis będący podstawą wystawienia bte i prowadzenia na jego podstawie egzekucji za niezgodny z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. Na podstawie art. 316 § 1 k.p.c. po ww. wyroku Trybunału bte nie mogą być podstawą dochodzonych roszczeń, a oparte na nich powództwa winny być oddalone.

Pozwany Bank (...) Spółka Akcyjna w W. wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu swojego stanowiska w sprawie wskazał, iż wierzytelność banku z tytułu umowy nr (...) o udzielenie kredytu obrotowego w formie linii kredytowej z dnia 21 kwietnia 2000 roku, zabezpieczona umową przystąpienia do długu powódki B. W. z dnia 21 kwietnia 2000 roku, stwierdzona tytułem wykonawczym w postaci Bankowego Tytułu Egzekucyjnego nr (...) z dnia 27 czerwca 2003 roku, z klauzulami wykonalności nadanymi na Bank (...) SA w dniu 17 lipca 2003 roku (sprawa I Co 982/03 w SR w Elku) i na Bank (...) SA przez Sąd Rejonowy w Olecku w dniu 14 września 2009 roku (w sprawie I Co 626/09) nie przedawniła się.

Wskazał, że wyrok stwierdzający niezgodność z Konstytucją przepisu powołanego przez powódkę ma skutek wyłącznie na przyszłość, bowiem w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 25 września 2015 roku o zmianie ustawy – prawo bankowe oraz niektórych ustaw wskazano, że bankowy tytuł egzekucyjny, któremu nadano klauzulę wykonalności na podstawie przepisów dotychczasowych, zachowuje moc tytułu wykonawczego także po dniu wejścia w życie ustawy.

Sąd Rejonowy w Olecku wyrokiem z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie I C 499/17 oddalił powództwo i rozstrzygnął o kosztach procesu.

Z ustaleń dokonanych przez Sąd Rejonowy wynika, iż w dniu 21 kwietnia 2000 r. Z. W. zawarł z (...) Bankiem (...) S.A. w W. umowę nr (...) o udzielenie kredytu obrotowego w formie linii kredytowej. Umowa została zmieniona aneksem z dnia 24 kwietnia 2001 r. Kredyt krótkoterminowy został udzielony na finansowanie zapasów na okres 25.04.2000 r. – 23.04.2002 r. i opiewał kwotę 50 000 zł.

Spłatę w/w kredytu zabezpieczono umową z dnia 21 kwietnia 2000 roku, na mocy której powódka B. W. przystąpiła i zobowiązała się do jego spłaty. Powódka B. W. poddała się egzekucji do łącznej kwoty 108 800 zł w trybie z art. 97 ust. 1 i 2 ustawy prawo bankowe. Wobec upływu terminu płatności kredytu z tytułu umowy nr (...) Bank (...) SA w dniu 27 czerwca 2003 roku wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), a następnie postanowieniem z dnia 17 lipca 2003 roku Sąd Rejonowy w Elku w sprawie I. Co. 982/03 nadał w/w bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności. W dniu 23 marca 2004 roku Bank (...) SA skutecznie przyłączył się do egzekucji w sprawie Km 857/02 w trybie art. 927 k.p.c. i wystąpił o egzekucję kwoty 58 335,42 zł. Z uwagi na bezskuteczność egzekucji postanowieniem z dnia 20 września 2004 roku komornik umorzył postępowanie egzekucyjne. Wnioskiem z dnia 6 września 2007 roku Bank (...) SA w K. wniósł o wszczęcie nowej egzekucji z nieruchomości dłużników oznaczonych kw (...), (...) i (...). Następnie przyłączył się do postępowania egzekucyjnego Km (...), które w dniu 18 czerwca 2009 roku zostało zakończone z nieruchomości kw (...). Kolejnym postanowieniem z dnia 14 września 2009 roku w sprawie I. Co. 626/09 nadano klauzulę wykonalności powyższemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu na rzecz Banku (...) Spółka Akcyjna w W., na który przeszło uprawnienie wierzyciela Banku (...) Spółka Akcyjna Departament Windykacji Detalicznej Centrum Windykacji (...) w B. Oddział w O..

Nowy wierzyciel w dniu 5 marca 2010 roku złożył wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko dłużnikom Z. W. i B. W.. Postępowanie toczyło się pod sygn. Km (...). Na skutek zawartego przez strony porozumienia z dnia 20 kwietnia 2012 roku postępowanie egzekucyjne zostało zawieszona postanowieniem komornika z dnia 30 kwietnia 2012 roku. Porozumienie to zostało jednak przez pozwanego wypowiedziane pismem z dnia 4 września 2013 roku i pozwany i wniósł o podjęcie zawieszona postępowania egzekucyjnego. Podjęte w ten sposób postępowanie postanowieniem z dnia 27 listopada 2015 roku zostało ponownie zawieszona na skutek wniosku wierzyciela, a następnie ponownie

podjęte w dniu 27 stycznia 2017 roku. Na dzień 25 września 2017 roku wyznaczono termin opisu i oszacowania nieruchomości kw (...). Na dzień 30 listopada 2017 roku wyznaczono termin pierwszej licytacji w/w nieruchomości. Wskutek postanowienia tamtejszego Sądu z dnia 16 listopada 2017 roku, komornik sądowy postępowanie egzekucyjne zawiesił.

Sąd Rejonowy uznał, iż powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie, bowiem nie zaistniała żadna z przesłanek określonych w art. 840 § 1 i 2 kpc.

W ocenie Sądu I instancji roszczenie objęte tytułem wykonawczym nie było przedawnione. Instytucja przedawnienia roszczenia (majątkowego) umożliwia dłużnikowi uchylenie się od spełnienia roszczenia o ile upłynął określony termin od dnia jego wymagalności (art. 117 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 120 § 1 k.c.). Uchylenie się od zaspokojenia roszczenia odbywa się poprzez podniesienie zarzutu w tym zakresie. Wskutek przedawnienia, roszczenie bynajmniej nie wygasa ani też nie można mówić o jego nieistnieniu. Skutek przedawnienia jest taki, że dłużnik podnosząc zarzut przedawnienia może uchylić się od jego zaspokojenia. Wierzyciel w takiej sytuacji nie może skutecznie domagać się spełnienia świadczenia przedawnionego. Wygaśnięcie roszczenia zaś w niniejszej sprawie nie zachodzi, a powódka w pozwie w istocie – poza odwołaniem się do przedawnienia – nie wskazała na żadne okoliczności, które mogły by wskazywać, że istotnie roszczenie wygasło.

Sąd Rejonowy wskazał, iż termin przedawnienia roszczenia pozwanego Banku winien być określony na 3 lata od dnia jego wymagalności, albowiem roszczenie to związane jest z prowadzoną przez poprzednika prawnego pozwanego ((...) Bank (...) Spółkę Akcyjną w W., a później Bank (...) Spółkę Akcyjną w K.) działalnością gospodarczą (art. 118 k.c.). Prawdopodobności przejścia na pozwanego ww. wierzytelności powódka nie kwestionowała.

Po myśli art. 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie.

W umowie z dnia 21 kwietnia 2000 roku, zmienionej aneksem z dnia 24 kwietnia 2001 roku, strony ustaliły terminy spłaty kredytu na dzień 23 kwietnia 2002 roku. Stąd w niniejszej sprawie, początek biegu terminu przedawnienia należy wiązać z dniem następującym po dniu, w którym kredytobiorca Z. W. zobowiązał się dokonać spłaty kredytu, tj. z dniem 24.03.2002 roku. Od tego dnia bowiem cała należność została postawiona w stan wymagalności.

W niniejszej sprawie dochodziło jednak do przerywania biegu terminu przedawnienia poprzez podejmowanie przez wierzyciela czynności przed sądem i komornikiem, przedsięwziętych bezpośrednio w celu dochodzenia i zaspokojenia roszczenia (art. 123 § 1 pkt 1 k.c.). Po przerwie termin przedawnienia zaczyna biec na nowo – art. 124 § 1 k.c., przy czym zgodnie z art. 124 § 2 k.c. w przypadku przerwania biegu terminu przedawnienia poprzez czynność w postępowaniu przed sądem lub komornikiem, termin nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone. Do tych czynności zaliczają się: wniosek o nadanie bte klauzuli wykonalności - postanowienie z dnia 17 lipca 2003 roku, wniosek o przyłączenie się do egzekucji – 23 marca 2004 roku, umorzenie egzekucji – postanowienie z dnia 20 września 2004 roku, kolejny wniosek o wszczęcie egzekucji – 20 lipiec 2007 roku, umorzenie z mocy prawa postępowania egzekucyjnego – 18 czerwca 2009 roku, nadanie na rzecz pozwanego bte klauzuli wykonalności – postanowieniem z dnia 14 września 2009 roku, wniosek o wszczęcie na rzecz pozwanego nowej egzekucji – 5 marca 2010 roku, zawarcie porozumienia przez powódkę z pozwanym bankiem – 20 kwietnia 2012 roku, złożenie wniosku o podjęcie zawieszono postępowania wobec skutecznego wypowiedzenia porozumienia – 8 października 2013 roku. Następnie postanowieniem z dnia 14 października 2013 roku postępowanie egzekucyjne zostało podjęte, następnie postanowieniem z dnia 27 listopada 2015 roku zawieszono, a później wskutek wniosku wierzyciela z dnia 24 listopada 2016 roku ponownie podjęte postanowieniem z dnia 27 stycznia 2017 roku. Egzekucja nadal się toczy. Roszczenie Banku nie jest, więc wbrew twierdzeniom powódki, przedawnione.

Za nietrafne uznał Sąd Rejonowy twierdzenia dotyczące zawyżenia roszczenia banku - powódka nie wskazała bowiem na czym polegać ma niewłaściwe wyliczenie należności objętych bankowym tytułem egzekucyjnym.

Powódka zgodnie z treścią umowy przystąpienia do długu zobowiązała się do spłaty zadłużenia tam wskazanego (80 000 zł) na warunkach i w terminach określonych w umowie jako współdłużnik solidarny. Przy czym poddała się egzekucji do łącznej kwoty 108 800 zł.

Należność główna wynosi 57 585,42 zł i od tej kwoty naliczane są dalsze odsetki. Przy czym na w/w kwotę wierzyciel zaliczył już zaległe odsetki, bowiem były one już wymagalne i stały się w pewnym sensie kapitałem, który podlega dalszemu oprocentowaniu. Z każdym bowiem dniem narastania odsetek i braku zaspokojenia takiej należności, dłużnik popada w tym zakresie w opóźnienie i to w opóźnienie w znaczeniu o którym mowa w art. 481 § 1 k.c. skutkującym możliwością żądania odsetek za okres opóźnienia. Wierzyciel w pkt IV bte z 27 czerwca 2003 roku wskazał, że dalsze odsetki będą naliczane od kwoty kapitału i odsetek – czyli od łącznej kwoty 57 585,42 zł [50 000 zł kapitału, 112,67 zł odsetek bankowych i 7 472,75 zł odsetek przeterminowanych]. Wierzyciel był do tego uprawniony. Powódka nie powoływała się w uzasadnieniu pozwu na okoliczność spełnienia świadczenia czy to w całości czy w części, co skutkowało by wygaśnięciem roszczenia i co do zasady w oznaczonym zakresie mogło skutkować pozbawieniem tytułu wykonawczego wykonalności. Nie powoływała się także na okoliczność spełnienia świadczenia przez drugiego dłużnika – Z. W..

W świetle powyższego, za bezzasadny uznał Sąd I instancji zarzut nieudowodnienia przez bank roszczenia. Pozwany bank przedstawił szereg dokumentów świadczących o przysługującej mu wierzytelności.

Ustosunkowując się do zarzutu niekonstytucyjności bte Sąd Rejonowy wskazał, że wyrokiem z dnia 14 kwietnia 2015 r. w sprawie P 45/12 Trybunał Konstytucyjny uznał, że Art. 96 ust. 1 i art. 97 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz.U. z 2015 r. poz. 128) są niezgodne z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym jednocześnie zaznaczył, że przepisy w/w tracą moc obowiązującą z dniem 1 sierpnia 2016 r.

Po dacie wyrokowania przez Trybunał Konstytucyjny, a przed wskazaną datą 1 sierpnia 2016 roku, weszła w życie w dniu 27 listopada 2015 roku ustawa z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw, na mocy której uchylono art. 96-98 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 128, z późn. zm.). Zgodnie z art. 11 ust 2 i 3 w/w ustawy zmieniającej jeżeli przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wydano postanowienie w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, dalsze postępowanie w sprawie o nadanie klauzuli wykonalności toczy się według przepisów dotychczasowych. Bankowy tytuł egzekucyjny, któremu nadano klauzulę wykonalności na podstawie przepisów dotychczasowych, zachowuje moc tytułu wykonawczego także po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy (ust. 3). Stąd zarzut powódki w kwestii niekonstytucyjności przepisów powyższych w niniejszej sprawie i w zaistniałym stanie prawnym nie ma zastosowania.

Jako podstawę rozstrzygnięcia o kosztach Sąd Rejonowy wskazał art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Powódka B. W. w złożonej apelacji zaskarżyła powyższy wyrok Sądu Rejonowego w Olecku w całości.

Orzeczeniu zarzuciła:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało wpływ na wynik sprawy, tj.:

a) przepisu art. 233 § 1 kpc poprzez przekroczenie przez Sąd granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, polegające na przyznaniu wiarygodności twierdzeniom tylko jednej ze stron (pозwanej) podczas gdy wiadomo powszechnie, że będzie je podtrzymywał, a powódka twierdziła odmiennie, co miało wpływ na orzeczenie,

b) przepisu art. 224 § 1 w związku z art. 232 zd. 2 w związku z art. 841§ 1 pkt 2 kpc poprzez niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, polegające na zaniechaniu dopuszczenia dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości i bankowości z urzędu, a w konsekwencji zamknięcie postępowania i uznanie, że sprawa jest wyjaśniona, mimo iż nie wyjaśniono faktycznej wysokości wymagalnych należności w tym: wysokości zobowiązania, zasadności i wysokości odsetek, zasadności kapitalizacji odsetek, mimo dostrzeżenia przez Sąd faktu dokonywanych wpłat przez dłużnika głównego i spłaty zobowiązania (a wyjaśnienie tych okoliczności ma wpływ na wydany tytuł egzekucyjny i zasadność roszczeń Banku a przez to na tytuł wykonawczy którego uchylecia żąda powódka),

c) przepisu art. 232 w związku z art. 840 § 1 pkt 1 kpc w związku z 118 kc przez błędną subsumcję polegającą na uznaniu, że należność pozwanej była wymagalna i podlegała skutecznej egzekucji gdy tymczasem już w chwili nadania klauzuli wykonalności przez Sąd Rejonowy w Elku była przedawniona,

d) przepisu art. 840 § 1 pkt 2 kpc w związku z 124 kc poprzez błędną subsumcję polegającą na uznaniu, że należność pozwanej jest wymagalna i podlegała skutecznej egzekucji oraz że doszło do przerwania biegu przedawnienia, gdy tymczasem już w chwili nadania klauzuli wykonalności na skarżony bankowy tytuł egzekucyjny przez Sąd Rejonowy w Elku była przedawniona oraz nie doszło do przerwania przedawnienia albowiem pozwana dokonywała czynności egzekucyjnych w innych sprawach egzekucyjnych (innych wierzytelności) nie mających wpływu na skarżona należność,

2. naruszenie prawa materialnego, a mianowicie:

a) przepis art. 5 w związku z art. 58 § 2 w związku z art. 385 kc poprzez zaniechanie zastosowania, polegające na jego pominięciu w ustalonym w sprawie stanie faktycznym, podczas gdy działanie pozwanej w zakresie prowadzonej windykacji i egzekucji należności oraz ich przebieg w tym manipulacja w zakresie przedawnienia stanowi czynienie ze swego prawa użytku, który jest sprzeczny ze społeczno- gospodarczym przeznaczeniem tego prawa, a przez to nie powinno być przez sąd uważane za wykonywanie prawa oraz nie powinno korzystać z ochrony albowiem przystąpienie powódki do kredytu narusza zasady równości stron gdyż Bank (pozwany) wykorzystał dominującą pozycję w ukształtowaniu zapisów tegoż przystąpienia w sytuacji gdy należności były przedawnione - co w sposób obiektywnie niekorzystny dla powódki ma wpływ na jej prawa majątkowe, a przez to daje podstawę do stwierdzenia jej nieważności z uwagi na naruszenie zasad współżycia społecznego albowiem godzi w te zasady wykorzystanie niezajomości prawa oraz błędu co do wymagalności przedawnionych roszczeń a także wykorzystanie przymusowego położenia powódki do przystąpienia do kredytu za namową męża w tym pod groźbą wszczęcia egzekucji z nieruchomości co wynika z treści dowodu przesłuchania powódki w trybie art.299 kpc,

b) przepis art. 6 w związku z art. 124 kc w związku z art. 840 § 1 pkt 2 kpc poprzez błędny rozkład ciężaru dowodu polegający na uznaniu, że to B. W. ma udowodniać wysokość i zasadność kwot objętych bankowym tytułem egzekucyjnym i przyjęciu że strona pozwana udowodniła w wysokość roszczenia podczas gdy Bank nie przedstawił na to dowodów opierając się jedynie na dowodzie prywatnym jakim są księgi rachunkowe oraz na nałożeniu obowiązku udowodnienia przedawnienia gdy to pozwana nie wykazała że doszło do przerwania biegu przedawnienia mimo prawidłowego zgłoszenia zarzutu przedawnienia,

c) przepisu art. 5 w związku z art. 84 w związku z art. 58 § 2 kc poprzez jego niezastosowanie i niedokonanie oceny podpisanego aneksu przez strony pod względem jej zgodności z dobrymi obyczajami, podczas gdy biorąc pod uwagę treść umowy oraz okoliczności jej zawarcia należałoby uznać ją za niezgodną z dobrymi obyczajami oraz zawierającą klauzule niedozwolone, a co za tym idzie uznać ją za nieważną a w konsekwencji nie może być podstawą tytułu wykonawczego,

d) przepisu art. 388 § 1 kc poprzez zaniechanie jego zastosowanie, a przez to nie uznaniu, że nie nastąpił wyzysk ze strony Banku, podczas gdy żądana kwota w tym odsetek karnych jest niewątpliwie zawyżona w stosunku do udzielonego kredytu i w rażącym stopniu narusza zasadę prawidłowej proporcji wzajemnych świadczeń,

e) niedostrzeżenie anatocyzmu poprzez niezgodną z prawem kapitalizacją odsetek przez pozwaną.

Powołując się na powyższe wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w całości, poprzez uwzględnienie powództwa w całości tj. uchylenie tytułu wykonawczego względem powódki, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Ponadto wniosła o dopuszczenie dowodu z dokumentów:

a) znajdujących się w akt sprawy Sądu Okręgowego w Suwałkach I C 57/15 w szczególności: kserokopii wpłat dokonywanych przez dłużnika solidarnego, protokołów rozpraw przed Sądem Okręgowym zawierających zeznania pracowników pozwanej J. B. i A. T., wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 10.03.2017 r. znajdujących się w tych aktach I ACa 505/16 na okoliczność przyznania faktu przedawnienia należności, braku wymagalności należności w tym braku przerwania biegu przedawnienia, braku możliwości działania przez powódkę,

b) opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości i bankowości - na okoliczność ustalenia faktycznej wysokości zobowiązania powódki względem pozwanej przy uwzględnieniu dokonywanych wpłat przez dłużnika solidarnego zarówno do komornika jak i wierzyciela.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o:

1. oddalenie apelacji w całości,
2. oddalenie wniosku powódki o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości i bankowości - na okoliczność faktycznej wysokości zobowiązania powódki względem pozwanego,
3. oddalenie wniosku powódki o dopuszczenie dowodu z protokołów rozpraw przed Sądem Okręgowym w Suwałkach, sygn. akt I C 57/15, zawierających zeznania pracowników pozwanej J. B. i A. T. i wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 10.03.2017 r. sygn. akt I ACa 505/16, znajdujących się w tych aktach - na okoliczność przyznania faktu przedawnienia należności, braku wymagalności należności, w tym braku przerwania biegu przedawnienia, braku możliwości działania przez powódkę,
4. zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego za instancję apelacyjną według norm przepisanych, o ile na rozprawie nie zostanie przedstawiony spis kosztów.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja jako niezasadna podlegała oddaleniu.

Na wstępie należy zaznaczyć, iż Sąd II instancji przeprowadził dowód z dokumentów w postaci orzeczeń i uzasadnień do tych orzeczeń zapadłych w sprawie Sądu Okręgowego w Suwałkach I C 57/15 i Sądu Apelacyjnego o sygn. I ACa 505/16, gdyż przeprowadzanie dowodu z tych dokumentów nie powodowało przewlekłości postępowania. Wnioski o przeprowadzenie dowodów w postępowaniu apelacyjnym w pozostałym zakresie zostały oddalone jako naruszające zasadę bezpośredniości postępowania sądowego oraz jako sprekludowane.

Odnosząc się do podnoszonych zarzutów naruszenia przepisów prawa procesowego, które skierowane są przeciwko ustaleniom faktycznym, zauważyć trzeba, że w świetle art. 233 § 1 k.p.c. sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału zachodzi jedynie wtedy, gdy powstaje dysharmonia pomiędzy materiałem zgromadzonym w sprawie, a konkluzją, do jakiej dochodzi sąd na jego podstawie. Jeżeli natomiast sąd z określonego materiału dowodowego wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać. Do naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. mogłoby dojść tylko wówczas, gdyby skarżący wykazał uchybienie podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. zasadom logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów.

Sam zarzut błędnych ustaleń faktycznych nie może zaś polegać jedynie na zaprezentowaniu przez skarżącego stanu faktycznego, ustalonego przez niego na podstawie własnej oceny dowodów, choćby ocena ta również była logiczna i zgodna z doświadczeniem życiowym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., sygn. akt IV CK 387/04, LEX nr 177263).

Mając to na uwadze, Sąd Okręgowy uznał, że dokonana przez Sąd I instancji ocena zgromadzonych w tej sprawie dowodów mieści się w granicach wynikających z art. 233 § 1 k.p.c., zaś skarżąca w wywodach zawartych w apelacjach oceny tej skutecznie nie podważyła.

W rzeczywistości zarzuty powódki sprowadzają się do polemiki z prawidłowymi ustaleniami Sądu. Powódka nie przedstawiła alternatywnego wyliczenia, które wskazywałyby na czym polega wadliwość szczegółowych rozliczeń przedstawionych przez pozwaną.

Niezasadny był również zarzut powódki naruszenia przepisu art. 224 § 1 w związku z art. 232 kpc związku z art. 841 § 1 pkt 2 kpc, poprzez niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, polegające na zaniechaniu dopuszczenia dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości i bankowości z urzędu, a w konsekwencji zamknięcie postępowania i uznanie, że sprawa jest wyjaśniona, mimo że nie wyjaśniono faktycznej wysokości wymagalnych należności w tym: wysokości zobowiązania, zasadności i wysokości odsetek, zasadności kapitalizacji odsetek, mimo dostrzeżenia przez Sąd faktu dokonywanych wpłat przez dłużnika głównego i spłaty zobowiązania.

Sądowi można zarzucać niedopuszczenie jakiegoś dowodu z urzędu, mimo że zachodziły ku temu powody (wyr. SN z 6.7.2005 r., III CK 3/05, Legalis; wyr. SN z 14.3.2007 r., I CSK 465/06, OSP 2008, Nr 11, poz. 123). W orzecznictwie przyjęto, że strona może powoływać się na to, że w sprawie zaistniały podstawy do podjęcia przez sąd działania z urzędu, z tego powodu, że sama została pozbawiona takiej możliwości, a nadto przemawiał za nim charakter sprawy obejmujący również element interesu publicznego oraz dotyczący problemu szerszego grona osób i trudności w określeniu wysokości szkody (wyr. SN z 6.5.2010 r., II CSK 602/09, Legalis).

Pamiętać jednak należy, iż zasadą przewidzianą w art. 232 kpc jest zgłaszanie dowodów przez strony. Dopuszczenie z urzędu dowodu niewskazanego przez stronę jest prawem, nie zaś obowiązkiem Sądu. Sąd nie ma obowiązku wyrażania strony zastępowanej przez radcę prawnego. Możliwość dopuszczenia przez Sąd dowodu niewskazanego przez stronę nie oznacza, że Sąd obowiązany jest zastąpić własnym działaniem bezczynność strony (szczególnie reprezentowanej przez profesjonalnego pełnomocnika).

Słusznie podnosi strona pozwana, że w niniejszej sprawie nie wystąpiła szczególna sytuacja procesowa o wyjątkowym charakterze, która uzasadniałaby skorzystanie przez Sąd ze swojego uprawnienia do podjęcia inicjatywy dowodowej.

Co więcej dowód ten miałby być prowadzony na okoliczność zawyżenia wiarygodności banku określonej Bankowym Tytułem Egzekucyjnym z dnia 27.06.2003r. nr (...), jednak powódka w pozwie ograniczyła się jedynie do stwierdzenia, że bte w swej treści zawiera roszczenia zawyżone. Powódka nawet nie wskazała dlaczego tak uważa ani nie wniosła o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego.

W apelacji powódka podtrzymywała forsowany wcześniej zarzut i twierdziła, że wpłaty dłużnika solidarnego niemal w całości zaspokoiły roszczenie objęte skarżonym tytułem. Twierdzenia te były gołosłowne. Nawet jeśli dłużnik solidarny dokonał jakichś wpłat to jednak nie wiadomo z jakiego tytułu i w jaki sposób wpłaty te zostały zarachowane.

Sąd I instancji prawidłowo ustalił, iż Z. W. i B. W. są dłużnikami pozwanego banku z dwóch tytułów, tj. umowy nr (...) o kredyt preferencyjny na utworzenie lub urządzenie gospodarstwa rolnego przez osoby, które nie przekroczyły 40 roku życia z dnia 21.11.1997r. i umowy nr (...) o udzielenie kredytu obrotowego w formie linii kredytowej z dnia 21.04.2000 r.

W dniu 20 kwietnia 2012r. zostało podpisane między Bankiem (...) SA a dłużnikami Z. i B. P. w sprawie spłaty zadłużenia z terminem obowiązywania do dnia 31 marca 2014r. Porozumienie obejmowało obie z wymienionych umów. W powołanym Porozumieniu dłużnicy (w tym powódka) uznali wierzytelność banku z obu umów. W niniejszym procesie powódka nie wykazała jakiegokolwiek spłaty tego zadłużenia po dacie Porozumienia.

Orzeczenie Sądu Apelacyjnego w Białymstoku w sprawie I ACa 505/16 zapadło w dniu 10 marca 2017 r., zatem już w chwili wnoszenia pozwu w sprawie niniejszej (29.09.2017 r.) powódce znane były wszystkie okoliczności ustalone w tym postępowaniu. Nie istniały żadne przeszkody do zgłoszenia stosownego wniosku dowodowego już w pozwie. Obecnie zgłoszony wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego (co już wcześniej wyjaśniono) objęty był prekluzją dowodową.

Zasadniczy zarzut apelacyjny dotyczył naruszenia przepisu art 232 związku z art. 840 § 1 pkt 1 kpc w związku z 118 kc poprzez błędną subsumcję polegającą na uznaniu, że należność pozwanej była wymagalna i podlegała skutecznej egzekucji gdy tymczasem już w chwili nadania klauzuli wykonalności przez Sąd Rejonowy w Elku była przedawniona.

Było on jednak chybiony, bowiem zgłoszony zarzut przedawnienia był nieskuteczny.

Zasadnicze znaczenie miało określenie daty wymagalności roszczenia, bowiem od tej daty rozpoczyna bieg termin przedawnienia.

Ustalenia dokonane przez Sąd I instancji również w tym zakresie były prawidłowe.

Art. 120 § 1 zdanie pierwsze kc przewiduje, iż bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie.

Powódka wadliwie przyjmuje, że bieg przedawnienia rozpoczyna się od daty czynności prawnej, z której wynika roszczenie, a nie od daty wymagalności roszczenia. W umowie nr (...) z dnia 21 kwietnia 2000 r. strony ustaliły termin spłaty kredytu i ustalenia w tym zakresie (czyli wymagalności roszczenia banku) wiązały strony umowy. Termin płatności zadłużenia z tytułu Umowy nr (...) z dnia 21 kwietnia 2000r. (czyli data wymagalności roszczenia banku) upływał w dniu 23.04.2002r., a zatem w dniu 17 lipca 2003 r. tj. w dacie nadania przez Sąd klauzuli wykonalności Bankowemu Tytułowi Egzekucyjnemu nr (...), wierzytelność banku nie była przedawniona.

Zgodnie z jednolitym stanowiskiem Sądu Najwyższego zarówno złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, jak i wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie takiego tytułu wykonawczego przerywa na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 w zw. z art. 13 § 2 KPC bieg przedawnienia jako czynność przedsięwzięta bezpośrednio w celu egzekwowania roszczeń (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2004 r., III CZP 101/03, OSNC z 2005 r. Nr 4, poz. 58, wyroki 23 listopada 2011 r., IV CSK 156/11, OSNC - ZD z 2013 r. Nr 1, poz. 7, z dnia 12 stycznia 2012 r., II CSK 203/11, OSP z 2014 r. Nr 6, poz. 60, z dnia 17 grudnia 2004 r., II CK 276/04, z dnia 22 stycznia 2008 r., V CSK 386/07, z dnia 21 maja 2010 r., II CSK 614/09, z dnia 4 października 2012 r., I CSK 90/12). Rozpoczęcie na nowo biegu przedawnienia następuje bądź z chwilą prawomocnego zakończenia postępowania klauzulowego, bądź z chwilą zakończenia postępowania egzekucyjnego, w tym jego umorzenia (art. 826 KPC) a wyjątek stanowi umorzenie na podstawie art. 823 lub 825 pkt 1 KPC albo zwrot wniosku, które niweczą materialnoprawne skutki przerwy przedawnienia (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2015 r., III CZP 103/14, OSNC z 2015 r. Nr 12, poz. 137, wyroki z dnia 10 października 2003 r., II CK 113/02, OSP z 2004 r. Nr 11, poz. 141, z dnia 23 stycznia 2007 r., V CSK 386/07, z dnia 14 kwietnia 2011 r., IV CSK 439/11, z dnia 19 listopada 2014 r., II CSK 196/14). Umorzenie postępowania z urzędu z przyczyny bezskuteczności egzekucji na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 KPC powoduje, że bieg przedawnienia roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym rozpoczyna się na nowo.

W przedmiotowej sprawie pozwany jest następcą prawnym pierwotnego wierzyciela i jest też bankiem, zatem wszelkie czynności podjęte przez poprzednika odnoszą skutek wobec niego.

Okoliczności przerywania biegu przedawnienia zostały udowodnione przez pozwanego dokumentami, których prawdziwości powódka nie podważała.

Rozważania dotyczące wpływu zabezpieczenia hipotecznego na przedawnienie długu osobistego (zawarte w odpowiedzi na apelację i w uzasadnieniu orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Białymstoku w sprawie I ACa 505/16) mają jedynie charakter posiłkowy, bowiem w niniejszej sprawie tytuł egzekucyjny nie dotyczył długu rzeczowego. Art. 77 kwu wyłącza możliwość skutecznego podnoszenia zarzutu przedawnienia wierzytelności głównej przez właściciela obciążonej nieruchomości, ale nie pozbawia tego uprawnienia kształtującego dłużnika osobistego. Jeżeli właściciel nieruchomości jest jednocześnie dłużnikiem osobistym, może on bronić się przed żądaniem wierzyciela hipotecznego, podnosząc zarzut przedawnienia wierzytelności głównej w zakresie zaspokojenia z innych składników majątku niż obciążona nieruchomość, odpowiedzialność zaś z nieruchomości ulega zawężeniu do sumy hipoteki. Właściciel będzie mógł uchylić się od odpowiedzialności wobec wierzyciela hipotecznego w zakresie nadwyżki wierzytelności głównej ponad wysokość sumy hipoteki wpisanej w księdze wieczystej (por. I. Heropolitańska, w: Ustawa, s. 312; Ł. Przyborowski, w: Ustawa, s. 889; Z. Woźniak, Zakres, s. 124).

W przedmiotowej sprawie nie było sporne, że kwota długu osobistego mieści się w kwocie zabezpieczenia hipotecznego.

Nietrafny był też zarzut apelacyjny, iż nie doszło do przerwania przedawnienia albowiem pozwany dokonywał czynności egzekucyjnych w innych sprawach egzekucyjnych (innych wierzytelności).

Z dokumentów przedłożonych przez pozwanego wynika wyraźnie jakie postępowanie egzekucyjne było prowadzone na podstawie określonego tytułu wykonawczego i jakie czynności podejmowane w toku egzekucji.

Sąd Okręgowy przeprowadził dowód z orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 10.03.2017 r. sygn. akt I ACa 505/16 i z uzasadnienia zapadłego w tej sprawie orzeczenia. Wbrew twierdzeniom powódki z orzeczenia tego wcale nie wynika, iż Sąd Apelacyjny wypowiedział się również co do przedawnienia wierzytelności, której dotyczy niniejsza sprawa.

Postępowanie zakończone ww. orzeczeniem Sądu Apelacyjnego, dotyczyło innego tytułu wykonawczego - Bankowego Tytułu Egzekucyjnego z dnia 15 listopada 2013 r. nr (...) opatrzonego klauzulą wykonalności Sądu Rejonowego w Olecku z dnia 25 listopada 2013 roku, sygn. akt: I Co 1040/13 oraz innej wierzytelności - wynikającej z umowy kredytowej z dnia 21 listopada 1997 roku, zawartej przez poprzednika pozwanego Banku (...) Bank (...) SA w W.) ze Z. W. i B. W., jako kredytobiorcami. Był to kredyt preferencyjny z dopłatą do odsetek do kredytu dokonywaną przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Tytułem wykonawczym nr (...) objęta była jedynie wierzytelność o zwrot dopłat do odsetek zrealizowanych przez (...) oraz odsetki ustawowe od zrealizowanych dopłat. Z uzasadnienia orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Białymstoku wynika, iż w sprawie I ACa 505/16 nie był sporny fakt przedawnienia roszczenia banku o zwrot dopłat do odsetek zrealizowanych przez (...) na podstawie umowy kredytowej nr (...) z 21.11.1997r.. Spór dotyczył skutków oświadczenia B. W. (w Porozumieniu w sprawie spłaty zadłużenia z dnia 20 kwietnia 2012r.) o bezwarunkowym uznaniu roszczeń z tytułu należności przypadających Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z tytułu dopłat do odsetek - bank stał na stanowisku, że oświadczenie oznaczało zrzeczenie się korzystania z zarzutu przedawnienia. Sąd Apelacyjny uznał, iż złożone przez powódkę oświadczenie o bezwarunkowym uznaniu roszczeń z tytułu należności przypadających Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zgodnie z warunkami umowy kredytowej z dnia 21 listopada 1997 roku nie mieści w sobie zrzeczenia się korzystania z zarzutu przedawnienia tego roszczenia.

Bezzasadnie zatem podnosi powódka, iż wyrok w sprawie I ACa 505/16 S.A. w B. z 10.03.2017 r. ma wpływ i znaczenia w niniejszym postępowaniu gdyż dotyczy innego Bankowego Tytułu Egzekucyjnego i innej wierzytelności.

Nietrafny jest też pogląd apelującej, iż uznanie że złożone przez nią oświadczenie nie mieści w sobie zrzeczenia się korzystania z zarzutu przedawnienia tego roszczenia powoduje nieważności całego Porozumienia w sprawie spłaty zadłużenia z dnia 20 kwietnia 2012r., które dotyczyło również rozliczenia wymagalnych i nieprzedawnionych należności z tytułu Umowy nr (...) (poza dopłatami do odsetek zrealizowanych przez (...)), oraz Umowy nr (...) z dnia 21.04.2000r.

Zarzut naruszenia przepisu art. 5 związku z art. 58 § 2 w związku z 385² kc nie został w sposób logiczny umotywowany, zatem nie sposób szczegółowo się do niego odnieść.

Nietrafny był też zarzut naruszenia przepisu art 6 związku z art. kc w związku z art. 840 § 1 pkt 2 kpc, poprzez błędny rozkład ciężaru dowodu.

Na podstawie tego przepisu ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Pozwany udowodnił wysokość swojej wierzytelności tytułem wykonawczym - Bankowym Tytułem Egzekucyjnym nr (...) zaopatrzonym w klauzulę wykonalności przez Sąd Rejonowy w Olecku w dniu 14.09.2009r., sygn. akt I Co 626/09 i postanowieniem Sądu Rejonowego w Elku z dnia 17.07.2003r. sygn. akt I Co 982/03 na rzecz poprzednika prawnego pozwanego banku, a także Porozumieniem w sprawie spłaty zadłużenia z dnia 20 kwietnia 2012r., które dotyczyło również rozliczenia wymagalnych i nie przedawnionych należności z tytułu Umowy nr (...) o udzielenie kredytu obrotowego w formie linii kredytowej z dnia 21.04.2000r.

Skoro zdaniem powódki zobowiązanie wygasło wskutek zapłaty – to właśnie ona powinna udowodnić fakt zapłaty, albo jeśli twierdzi, że zobowiązanie nie może być egzekwowane z powodu przedawnienia - fakt upływu okresu przedawnienia.

Bezzasadne zarzuca powódka naruszenie przepisu art. 5 w związku z art 84 w związku z art. 58 § 2 kc, bowiem nie sposób uznać, że któreś z postanowień umowy ma charakter abuzywny. Powódka nie przedstawiła szerszej argumentacji dotyczącej tego zarzutu dlatego nie sposób merytorycznie się do niego odnieść.

To samo dotyczy zarzutu naruszenia art. 388 § 1 k.c. Powódka nie przedłożyła orzeczenia stwierdzającego, iż umowa jest nieważna lub obniżającego wysokość świadczenia.

Sąd I instancji prawidłowo nie zastosował art. 359 § 2¹ i § 2² Kodeksu Cywilnego. Powyższe przepisy zostały wprowadzone ustawą z dnia 9 października 2015r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2015.1830). Na podstawie art. 55 i 56 tej ustawy do transakcji handlowych w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 1, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe oraz do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Zmiany art. 359 Kodeksu Cywilnego wprowadzającej pojęcie odsetek maksymalnych dokonano ustawą z dnia 7 lipca 2005r. o zmianie ustawy – Kodeks Cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 157 poz. 1316). Artykuł 5 tej ustawy przewiduje, że jej przepisy stosuje się do czynności prawnych dokonywanych po jej wejściu w życie, tj. po 20.02.2006r.. Jeżeli zatem strony przed dniem 20.02.2006r. umówiły się o odsetki wyższe niż czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (np. w umowie) bank ma prawo do wyższych odsetek. W zakresie wysokości odsetek za opóźnienie wskazać należy, iż umowa kredytowa została zawarta przed wejściem w życie przepisu art. 359 § 2¹ Kodeksu Cywilnego ograniczającego maksymalną wysokość odsetek i dlatego bank nie był związany powyższym ograniczeniem w zakresie wysokości odsetek należnych od przeterminowanej należności. Odsetki w zaskarżonym tytule wykonawczym określono wartością 1,8 stopy odsetek ustawowych, co oczywiście nie stanowi nie tylko rażącego zawyżenia tych odsetek w stosunku do czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, ale w istocie stworzyło sytuację powódki w tym zakresie nawet korzystniejszą ponieważ stopa 1,8 stopy odsetek ustawowych jest niższa niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego i dwukrotność odsetek ustawowych.

Zarzut naruszenia zasady anatocyzmu był również bezzasadny.

Art. 482 kc przewiduje w § 1, iż od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłużnej sumy. A zgodnie z § 2 przepis paragrafu poprzedzającego nie dotyczy pożyczek długoterminowych udzielanych przez instytucje kredytowe.

Aktualny pozostaje pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uchwale z dnia 27 czerwca 1995r. w sprawie o sygnaturze III CZP 76/95, zgodnie z którym wystawienie bankowego tytułu wykonawczego na podstawie art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. - Prawo bankowe (jedn. tekst: Dz. U. z 1992 r. Nr 72, poz. 359 ze zm.) obejmującego odsetki od zaległych odsetek jest równoznaczne z wytoczeniem o nie powództwa w rozumieniu art. 482 § 1 k.c.

Traktowanie wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego za akt równoważny wytoczeniu powództwa wynika bowiem również z późniejszego orzecznictwa (z wyłączeniem cesjonariuszy nie będących bankami) – patrz uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 7 maja 2004 r. III CK 545/02.

Pamiętać należy, iż w ustawie z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2015.1854) uchylono art. 96-98 Prawa Bankowego tj. przepisy o Bankowym Tytule Egzekucyjnym ale jednocześnie w art. 11 ustęp 3 zaznaczono, iż bankowy tytuł egzekucyjny, któremu nadano klauzulę wykonalności na podstawie przepisów dotychczasowych, zachowuje moc tytułu wykonawczego także po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Oдноśnie zarzutu zawyżenia kosztów zastępstwa procesowego zasądzonych na rzecz pozwanego, należy stwierdzić, że jest on niezasadny. Wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego zostało ustalone w wysokości minimalnej określonej w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804).

Nie ma podstaw do twierdzenia, iż nakład pracy pełnomocnika pozwanego nie usprawiedliwiał zasądzenia na jego rzecz wynagrodzenia.

Z powyższych względów apelacje oddalono na podstawie przepisu art. 385 kpc.

O kosztach procesu przed Sądem II instancji orzeczono na podstawie przepisu art. 98 kpc.

SSO Mirosław Krzysztof Derda SSO Elżbieta Cembrowicz SSO Antoni Czeszkiewicz